

Pedagogisch werkplan 2018 Kinderdagverblijf

Inhoud

INHOUD	2
VOORWOORD	4
ALGEMEEN.....	5
MISSIE.....	5
VISIE.....	5
PEDAGOGISCH BELEID: WAT IS DAT?.....	5
<i>Plezier</i>	5
<i>Ervaring & ontwikkeling</i>	5
<i>Vertrouwen</i>	5
<i>Ontzorgen</i>	6
PEDAGOGISCHE VISIE.....	6
DE WAARDE VAN KINDEROPVANG.....	6
DE INDELING EN INRICHTING VAN DE RUIMTE	7
TYPE OPVANG EN LOCATIES	7
ONDERSTEUNING EN VERVANGING VAN PEDAGOGISCH MEDEWERKERS.....	8
DRIE-UURSREGELING	8
MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING	9
PEDAGOGIEK	10
PEDAGOGISCHE KWALITEIT.....	10
VIER PEDAGOGISCHE DOELEN.....	10
I. FYSIEKE EN EMOTIONELE VEILIGHEID	10
II. PERSOONLIJKE COMPETENTIE.....	11
III. SOCIALE COMPETENTIE.....	11
IV. OVERDRACHT VAN NORMEN EN WAARDEN	12
PESTGEDRAG	12
KINDEREN	13
PASSENDE OPVANG.....	13
COMPETENTIES VAN KINDEREN	13
SPELEN.....	13
RELATIES IN DE GROEP	14
AUTONOMIE	14
LEREN EN ONTWIKKELEN.....	14
KINDERPARTICIPATIE.....	15
MEDEWERKERS	16
DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER.....	16
STAGIAIRS.....	16
OPROEPKRACHTEN.....	16
MENTORSCHAP	16
INTERACTIEVAARDIGHEDEN	17
OBSERVEREN EN VOLGEN	17
DOORGAANDE LIJN	18
SPEL- EN ACTIVITEITENBEGELEIDING	18
OUDERS	19
SAMENWERKEN MET OUDERS.....	19
COMMUNICATIE	19
OUDERCOMMISSIE.....	19
KLACHTENREGELINGEN	20
LOCATIES.....	21

ORGANISATIE VAN EEN LOCATIE	21
FLEXIBELE OPVANG.....	21
WENNEN, BEGROETEN EN AFSCHIED NEMEN	21
EXTRA OPVANG.....	21
ETEN EN DRINKEN	22
DAGRITME	22
RITUELEN EN REGELS	23
INDELING EN INRICHTING BINNEN- EN BUITENRUIMTE.....	23
KINDERDAGVERBLIJF SPECIFIEK.....	24
OVERGANGSMOMENTEN.....	24
SAMEN SPELEN EN SAMEN LEVEN	24
COMMUNICATIE EN TAAL.....	25
VOORSCHOOLSE EDUCATIE.....	25
ZINDELIJK WORDEN	25
SLAPEN	25

Voorwoord

Voor jullie ligt het pedagogisch werkplan van Pinkeltjesland.

Het werkplan beschrijft de manier waarop onze locatie in de praktijk omgaat met de pedagogische visie en uitgangspunten van Pinkeltjesland.

Dit plan beschrijft de manier waarop de locatie opgroeiende kinderen opvangt, waarbij het stimuleren en ondersteunen van de kinderen centraal staat.

Dit werkplan is geen vaststaand gegeven, maar blijft zich in de loop der tijd ontwikkelen, bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe pedagogische inzichten of signalen vanuit de branche kinderopvang. Het pedagogisch werkplan wordt tenminste één keer per jaar geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

Algemeen

Missie

Pinkeltjesland biedt kwalitatief hoogstaande en pedagogisch verantwoorde kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van nul tot twaalf. Deze opvang vindt plaats in een veilige en uitdagende speel- en leeromgeving waarbij ruimte voor ontwikkeling en de eigenheid van ieder kind centraal staan.

Visie

Pinkeltjesland creëert ruimte voor nieuwe uitdagingen en streeft naar een efficiënte inzet van middelen. Hierbij wordt ingespeeld op de huidige organisatie- en marktontwikkeling. Klant-, resultaat- en kwaliteit gerichtheid ziet de organisatie als belangrijke uitgangspunten om te komen tot kwalitatief hoogstaande en pedagogisch verantwoorde kinderopvang.

Pedagogisch beleid: Wat is dat?

Het begrip 'pedagogiek' betekent letterlijk: De wetenschap van het opvoeden en onderwijzen van kinderen. Een vrije en praktische vertaling gericht op de kinderopvang zou kunnen zijn: De omgang met kinderen.

Iedere kinderopvangorganisatie heeft een eigen visie op de omgang met kinderen. In ons pedagogisch beleid beschrijven wij onze visie op de omgang met kinderen. Ons beleid is gebaseerd op de vier competenties die in de Wet Kinderopvang genoemd zijn. Het algemeen pedagogisch beleid is zo geschreven dat het een goede basis vormt voor elke locatie van Pinkeltjesland. Elke locatie werkt vanuit dezelfde basis maar kan tegelijkertijd de nadruk leggen op eigen accenten die verwerkt zijn in het pedagogisch werkplan van de locatie. Pinkeltjesland staat samen met de medewerkers voor respect tegenover elkaar, openheid, persoonlijke communicatie, geborgenheid, veiligheid en een vertrouwde omgeving. Die veilige en vertrouwde omgeving dient als een thuis voor de kinderen en voor hun ouders.

Pinkeltjesland streeft ernaar de opvang van kinderen zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de wensen en behoeften van ouders en kinderen en maakt dit concreet aan de hand van vier pijlers: plezier, vertrouwen, ervaring & ontwikkeling en volledige ontzorging. Hieronder leest u waar Pinkeltjesland zich sterk voor maakt.

Plezier

Pinkeltjesland en plezier maken gaan hand in hand. Ouders en kinderen kunnen erop vertrouwen dat Pinkeltjesland er alles aan doet om kinderen plezier te laten beleven bij Pinkeltjesland. Er is een zeer gevarieerd activiteiten aanbod waar de kinderen uit kunnen kiezen. Pinkeltjesland biedt kinderen graag de tijd van hun leven. Aan het eind van de dag halen ouders het kind op en heeft hij/zij een leuke (mid)dag gehad. Het hebben van positieve ervaringen en het maken van fijne herinneringen maken dat ouders en kinderen met plezier bij Pinkeltjesland naar binnen maar ook naar buiten lopen.

Ervaring & ontwikkeling

Kinderen willen bewegen, spelen, de wereld ontdekken en ervaringen opdoen. Kinderen krijgen bij Pinkeltjesland alle kans om zich op een speelse manier volop te ontwikkelen. Met uitdagende activiteiten stimuleert Pinkeltjesland kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Ouders krijgen regelmatig informatie over de ervaringen die hun kind worden aangeboden.

Vertrouwen

De medewerkers van Pinkeltjesland vormen een basis van vertrouwen voor de kinderen en ouders. Kinderen kunnen een hechte vertrouwensband met 'hun' pedagogisch medewerkers opbouwen. Dankzij goede begeleiding voelen kinderen zich goed, veilig en geborgen. Bovendien heeft ieder kind een eigen mentor. De mentor is voor ouders het

vaste aanspreekpunt. Onze open communicatie en transparantie in werkwijze vormen de basis voor de vertrouwensrelatie met de ouder.

Ontzorgen

Pinkeltjesland ziet het als haar taak om ouders te ondersteunen in het combineren van de zorg voor kinderen en de overige verantwoordelijkheden van ouders. Dit is terug te zien in aanbod van dienstverlening van Pinkeltjesland. Daarnaast betekent ontzorgen ook volledig verzorgen. De dienstverlening van Pinkeltjesland is all-inclusive. Ouders hoeven op een Pinkeltjesland dag niets te regelen, dat doet Pinkeltjesland.

Het pedagogisch beleid van Pinkeltjesland is gebaseerd op:

- Het Landelijk pedagogisch kader kindercentra
- Pedagogische kaders kindercentra 0-4 jaar en 4-12 jaar (Nederlands Curriculum, zijn een initiatief van het Landelijk pedagogienplatform kinderopvang)
- Uitgangspunten van de Wet op de Kinderopvang
- Uitgangspunten van het Convenant Kwaliteit in de kinderopvang
- Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang BOinK, de Branchevereniging

Pedagogische visie

De pedagogische visie van Pinkeltjesland is gebaseerd op de vier opvoedingsdoelen die genoemd worden in de Wet kinderopvang (2005):

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid;
- Het stimuleren van persoonlijke competenties;
- Het stimuleren van de ontwikkeling van sociale competenties;
- De overdracht van normen en waarden.

Afgeleid van de kernwaarden Ervaring & ontwikkeling en Vertrouwen is het stimuleren van kinderen om zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo te ontwikkelen tot zelfstandige individuen, een belangrijk doel van Pinkeltjesland.

Hierbij wordt in de eerste plaats gestreefd naar een klimaat waar de kinderen zich veilig en geborgen voelen, waar ruimte is voor persoonlijke aandacht en rekening wordt gehouden met de behoeftes van elk kind. Tegelijkertijd wordt het kind gestimuleerd om mee te doen met het dagelijkse leefritme van de groep en zich hieraan aan te passen. De pedagogisch medewerkers bouwen aan een vertrouwensrelatie met de kinderen. Deze vertrouwensrelatie dient als fundament om plezier te kunnen hebben en de wereld te (durven) ontdekken.

Eén van de belangrijkste voorwaarden om een vertrouwensrelatie op te kunnen bouwen is respect hebben voor ieder kind. Respect hebben voor kinderen houdt in dat pedagogisch medewerkers rekening houden met de belevingswereld van kinderen en de mening van een kind serieus nemen. Kinderen krijgen van de pedagogisch medewerkers de vrijheid en de ruimte om zoveel mogelijk zelfstandig te doen en te bedenken.

De waarde van kinderopvang

Kinderen profiteren van de toegevoegde waarde van samenzijn in een groep.

De kinderen hebben binnen de opvang de kans om essentiële vaardigheden te oefenen, zoals het aangaan van vriendschappen, plezier te maken met andere kinderen, het oplossen van conflicten, het experimenteren met solidariteit of verdraagzaamheid en het leren omgaan met verantwoordelijkheden. Dit bevordert de sociale vaardigheden van de kinderen.

Spelen met andere kinderen helpt hen om relaties met anderen aan te gaan.

In rollenspel, het 'doen alsof' spel, kunnen kinderen bijvoorbeeld verschillende rollen uitproberen. In spelletjes met spelregels leren kinderen zich aan de regels te houden. Kinderen leren, naarmate zij ouder worden, dat de wereld groter is dan alleen het eigen thuis of de eigen familie. Kinderen die gewend zijn aan dagopvang en buitenschoolse opvang en zich daar veilig en vertrouwd voelen, bouwen veel zelfvertrouwen op door spelenderwijs de steeds grotere wereld om hen heen te ontdekken. Alleen naar een plek (durven) gaan waar je geaccepteerd wordt, geeft het kind de mogelijkheid om zich zelfstandig te ontplooien.

De indeling en inrichting van de ruimte

Binnen Pinkeltjesland zijn de ruimtes waar de kinderen verblijven divers ingericht naar gelang het gebruik van de ruimte. Omdat iedere leeftijdsgroep eigen eisen stelt aan de ruimte, wordt bij de inrichting rekening gehouden met de leeftijdsspecifieke behoeften van de kinderen. Vanuit de kernwaarde Ervaring & Ontwikkeling zijn in alle groepsruimten inspirerende en aantrekkelijke materialen aanwezig die kinderen helpen zich op alle ontwikkelingsgebieden te ontwikkelen door zelf te kunnen experimenteren.

De groepsruimtes hebben allen een heldere en overzichtelijke structuur en bieden, door de groepsruimten in verschillende hoeken op te delen, goede basis voor het creëren van speelsituaties. Inspirerende en aantrekkelijke materialen zorgen ervoor dat kinderen op alle ontwikkelingsgebieden kunnen experimenteren. De vaste basisopstelling van materialen en speelgoed maken dat kinderen in korte tijd vertrouwd raken met de omgeving en weten waar zij mee kunnen spelen.

Zo is bij de inrichting van de slaapruidten van de jongste kinderen rekening gehouden met de behoefte aan rust. Bij de groepsruimten van de peuters is daarentegen rekening gehouden met de behoefte aan zelfstandigheidbevordering door bijvoorbeeld speelgoeddozen te labelen.

Type opvang en locaties

Vanuit de Wet Kinderopvang zijn regels opgesteld wat betreft de groeps grootte en leeftijdsopbouw van groepen. In de ouderinformatie en de pedagogische werkplannen van de locaties is beschreven hoe de samenstelling er voor elke groep afzonderlijk uitziet.

In het onderstaande overzicht worden de maximale omvang en de leeftijdsopbouw van de stamgroep/basisgroep in de kinderdagopvang aangegeven:

Leeftijd kind	Beroepskracht/kindratio kinderdagopvang	Maximale groeps grootte
0 – 2 jaar	4(5) kinderen per pedagogisch medewerker	9 kinderen
2 – 4 jaar	8 kinderen per pedagogisch medewerker	Max.16 kinderen
4 - 12 jaar	10 kinderen per pedagogisch medewerker	20 kinderen

Ieder kind binnen de dagopvang tot 4 jaar maakt deel uit van een stamgroep waarbij de locatie een open deurenbeleid hanteert. Open deurenbeleid is een pedagogische methode waarbij kinderen structureel de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Wanneer een ontmoeting met de kinderen van andere groepen wordt "geregeld", dan spreken we van open deurenbeleid.

Elke stamgroep heeft een eigen vertrouwde stamgroepsruimte en vaste pedagogisch medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van het kind. Zij zijn ook het aanspreekpunt voor de ouders. De stamgroepen in het dagverblijf zijn horizontaal. Binnen de BSO worden kinderen in groepen ingedeeld en wordt er gesproken over basisgroepen. De basisgroep dient als vaste basis waar een kind binnenkomt en waarnaar een kind altijd kan terugkeren. Een basisgroep heeft een eigen (buiten)ruimte of een eigen hoek in een grote ruimte. In het pedagogisch werkplan van de locatie staat vermeld hoe de groepsamenstelling is opgebouwd.

Op elke stamgroep is de beroepskracht/kindratio van kracht. Bij een gemengde leeftijdsgroep wordt de beroepskracht/kindratio bepaald door het maximale aantal kinderen per leeftijdscategorie. Voor het deelnemen aan onderstaande activiteiten is het gebruikelijk dat de kinderen hun eigen stamgroepsruimte verlaten.

De kinderen verlaten de eigen stamgroep voor:

- Gezamenlijke thema-activiteiten
- Creatieve activiteiten
- Muziekactiviteiten
- Spelactiviteiten
- Educatieve activiteiten
- Buitenactiviteiten

Indien kinderen bij activiteiten de stamgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per beroepskracht van toepassing, ten aanzien van het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.

De stamgroep wordt tevens verlaten in onderstaande situaties: *

- Wanneer een kind een leeftijd heeft bereikt dat het van stamgroep gaat veranderen en gaat kennismaken op de nieuwe groep;
- Wanneer er sprake is van een lage bezetting op de groep(en), bijvoorbeeld tijdens vakantieperioden of studiedagen;
- Wanneer er door de ouders extra opvang is aangevraagd en dit, rekening houdend met de BKR, niet op de stamgroep te realiseren is;
- Indien er niet direct plaats is op de aangevraagde dagen of een gedeelte daarvan, wordt dit bij de aanmelding met de ouders besproken. Op een dergelijk moment wordt de mogelijkheid geboden om buiten de stamgroep om met de opvang te starten. Deze afwijking van de stamgroep en de duur daarvan worden in het contract vastgelegd;
- Bij het samen openen en sluiten aan het begin en het einde van de dag;
- Bij calamiteiten zoals bijvoorbeeld een eventuele ontruiming

** Indien er van de stamgroep wordt afgeweken, behalve wanneer het een activiteit betreft, wordt dit vooraf aan de ouders kenbaar gemaakt en wordt ouders om toestemming gevraagd.*

Ondersteuning en vervanging van pedagogisch medewerkers

Iedere stamgroep heeft dagelijks eigen vaste pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid van een medewerker door bijvoorbeeld ziekte of verlof, is het nodig dat iemand anders de werkzaamheden overneemt. Door een flexibele inzet van medewerkers kan veelal intern vervanging geregeld worden. Daarnaast bestaat er een pool van vaste oproepkrachten die incidenteel gevraagd kunnen worden te komen werken.

Op deze manier is gegarandeerd dat ook bij afwezigheid van een vaste pedagogisch medewerker, de kinderen in vertrouwde handen zijn. Net als de vaste medewerkers beschikken ook de oproepkrachten over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en de kwalificaties om te mogen werken als pedagogisch medewerker.

Op Pinkeltjesland worden de pedagogisch medewerkers in praktische zaken ondersteund door een huishoudelijke groepshulp of op pedagogisch gebied door een pedagogisch specialist. Voorbeelden van werkzaamheden van de groepshulp zijn; licht huishoudelijk werk en het uitvoeren van licht verzorgende werkzaamheden, onder begeleiding van een pedagogisch medewerker, zoals het kinderen eten geven of een boekje voorlezen. De belangrijkste taak van de pedagogisch specialist is het coachen van de pedagogisch medewerkers in de uitvoering van hun werkzaamheden. Daarnaast verzorgt zij de koppeling tussen het pedagogisch werkplan en het pedagogisch handelen.

Drie-uursregeling

Pinkeltjesland hanteert bij het maken van het rooster voor de pedagogisch medewerkers de drie-uursregeling. De drie-uursregeling is opgenomen in de Kwaliteitsregels Kinderopvang en houdt in dat bij hele dagopvang op bepaalde tijdstippen tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden. Op een hele dag mag er maximaal 3 uur tijdelijk minder personeel ingezet worden. Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moet aanwezig zijn tijdens die 3 uur.

Op onze locatie wordt de drie-uursregeling gewaarborgd. Dit houdt in dat er per groep niet langer dan 3 uur per dag afgeweken mag worden van de beroepskracht-kindratio. Wij werken met een digitaal kind systeem, waarbij wij de tijden van de kinderen bijhouden. Hierdoor is gemakkelijk terug te zien wanneer de tijden afwijken en kan hier gelijk op ingespeeld worden. Wij waarborgen de drie-uursregeling al volgt;

Bij twee pedagogisch medewerkers op de groep

De diensten van de pedagogisch medewerkers zijn ingedeeld in een vroege en een late dienst.

De vroege dienst is van 6.30/7.00 uur-16.30 uur, waarbij de medewerker, wanneer nodig, tot 17.00 uur aanwezig is. Deze dienst wordt per dag flexibel ingezet, waarbij ingespeeld wordt op de beroepskracht-kind ratio.

De late dienst is van 9.00 uur – 18.00/18.30 uur.

Beide pedagogisch medewerkers hebben tussen 13.00-15.00 uur beiden een uur pauze. Hier wordt dan maximaal twee uur opeenvolgend afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Bij drie pedagogisch medewerkers op de groep

De diensten van de pedagogisch medewerkers zijn ingedeeld in een vroege, midden en een late dienst.

De vroege dienst is van 6.30/7.00 uur-16.30 uur

De midden dienst is van 8.30 uur-17.30 uur.

De late dienst is van 9.00 uur – 18.00/18.30 uur.

Wanneer nodig worden deze diensten aangepast, zodat de drie-uursregeling gewaarborgd blijft. Dit kan betekenen dat de vroege of midden dienst langer op de groep zal blijven, wanneer er geconstateerd wordt dat de drie-uursregeling niet gewaarborgd wordt met bovenstaande diensten.

De pedagogisch medewerkers hebben tussen 13.00 uur – 15.00 uur pauze. Deze is als volgt verdeeld, de vroege en de midden dienst hebben beiden een half uur pauze. De medewerker met de late dienst heeft een uur pauze. Hier wordt dan maximaal twee uur opeenvolgend afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Binnen Kinderopvang Pinkeltjesland wordt een meldcode gehanteerd. Deze meldcode is gebaseerd op de basis meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, opgesteld in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Via een stappenplan wordt aangegeven hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling.

Hiernaast bevat de meldcode een route hoe er gehandeld moet worden bij signalen van een mogelijk geweld- of zedendelict door een collega. Bovendien is er een route hoe er gehandeld moet worden wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Elke stap wordt afzonderlijk uitgebreid toegelicht. Tevens staat in de meldcode beschreven wie per stap verantwoordelijkheid draagt voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat. Ten slotte is in de meldcode een sociale kaart en de signalenlijsten opgenomen (zie: [Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)).

Pedagogiek

Pedagogische kwaliteit

Op onze locatie vindt op regelmatige basis verschillende overlegvormen plaats waarbij gedeelten uit het pedagogisch beleid, het pedagogisch werkplan en de centrale kernwaarden besproken en geëvalueerd worden. Zo zorgen wij er op onze locatie voor dat iedere medewerker het beleid kent en gebruikt in het werk en de kernwaarden uitdraagt in de basishouding. Naast de medewerkers worden ook de ouders betrokken bij het pedagogisch beleid en het pedagogisch werkplan. Via een vertegenwoordiging vanuit de ouders, de oudercommissie, wordt feedback gegeven op het beleid. Daarnaast worden alle wijzigingen in het pedagogisch beleid ter advies voorgelegd aan de oudercommissie van iedere locatie.

Vier pedagogische doelen

Kinderen worden geboren met een enorm vermogen en motivatie om te leren en zich te ontwikkelen in de interactie met hun sociale omgeving. Deels ligt deze ontwikkeling genetisch vast, deels wordt deze bepaald door de omgeving. Volwassenen hebben een grote invloed op deze ontwikkeling. Zij voeden het kind op en zij begeleiden de ontwikkeling en het leren.

Sinds 2005 staan de vier pedagogische basisdoelen voor de kinderopvang in de wet Kinderopvang. Deze doelen en de kernwaarden van Pinkeltjesland vormen het centrale uitgangspunt voor het dagelijkse werk op de groep. Hieronder volgt een uitsplitsing van de doelen en de vertaling van de doelen naar de werkwijze binnen Pinkeltjesland.

I. Fysieke en emotionele veiligheid

Fysieke en emotionele veiligheid zijn basisvoorwaarden voor de ontwikkeling van ieder kind. Onder fysieke veiligheid wordt de veiligheid van de binnen- en buitenruimtes en speelmaterialen verstaan.

Op de groepen wordt een balans gezocht tussen veiligheid en uitdaging voor de kinderen. Een te grote nadruk op fysieke veiligheid staat de zelfstandigheid en vrijheid van een kind in de weg.

De pedagogisch medewerkers leren kinderen om te gaan met de consequenties en risico's van hun eigen gedrag. Wat wel of niet als gevaarlijk voor kinderen wordt beschouwd, hangt af van de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Naarmate kinderen ouder worden en begrijpen wat de consequenties van hun handelen zijn, praten de pedagogisch medewerkers met de kinderen over gevaren en maken zij hierover afspraken met elkaar. Als kinderen de gevaren gaan begrijpen en zich goed houden aan afspraken, kunnen de grenzen steeds meer verruimd worden. Zo leren de kinderen omgaan met gevaren.

Onder emotionele veiligheid wordt verstaan dat het kind zich veilig en vrij voelt zodat het kind zichzelf durft te zijn. Het bieden van emotionele veiligheid, wat aan de basis staat van de kernwaarden van Pinkeltjesland, geeft het kind vertrouwen om de wereld om zich heen te durven ontdekken, te experimenteren en zich als persoon te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers scheppen een klimaat waarbinnen ieder kind zich veilig en geborgen voelt. Dit doen zij door zich te richten op de interesses van het kind en kindgericht te handelen en zich bewust wel of niet actief op te stellen.

Door het inzetten van vaste medewerkers per stamgroep raken kinderen snel vertrouwd met deze medewerkers. Ieder kind maakt deel uit van een eigen stamgroep waar het bekend is met de andere kinderen van de groep. Binnen de vaste groep heeft het kind de ruimte om vertrouwde relaties met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers aan te gaan. Bij het kinderdagverblijf en indien gewenst ook bij de buitenschoolse opvang, gaat aan de overgang naar een volgende groep een wenperiode vooraf zodat het kind kennis kan maken met de kinderen en de pedagogisch medewerkers van de volgende groep.

De pedagogisch medewerkers communiceren met kinderen op een respectvolle wijze en geven elk kind de nodige aandacht, zodat het kind zich geaccepteerd en competent voelt. Door positieve aandacht en waardering aan de kinderen te geven en hen eventueel te corrigeren of te ondersteunen waar nodig, scheppen de pedagogisch medewerkers een open en veilige sfeer binnen de groep.

Voor het systematisch volgen van de ontwikkeling van ieder kind wordt op onze locatie gebruik gemaakt van het 'Ontluiting volgsysteem voor baby's en peuters'. Jaarlijks worden ouders/verzorgers uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Bij zorgen rondom een kind worden ouders tussentijds uitgenodigd voor een of meerdere extra gesprekken.

II. Persoonlijke competentie

Bij de ontwikkeling van persoonlijke competentie gaat om het bevorderen van persoonskenmerken zoals flexibiliteit, creativiteit, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, veerkracht en probleemoplossend vermogen. Net zoals praten, denken en bewegen is het voor kinderen belangrijk dat zij zich deze vaardigheden eigen maken. Door ieder kind te laten merken dat het gezien en geaccepteerd wordt en met de kinderen mee te leven, naar hen te luisteren en er voor ieder kind te zijn, versterken de pedagogisch medewerkers het zelfvertrouwen van de kinderen en hun vertrouwen in de omgeving.

De communicatie tussen pedagogisch medewerkers en de kinderen is erop gericht dat kinderen zich verder kunnen ontwikkelen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een pedagogisch medewerker die een kind vraagt om samen een baby de fles te geven. Tijdens het geven van de fles kan de pedagogisch medewerker op een speelse manier aan het kind vertellen wat er gebeurt. Na afloop geeft de pedagogisch medewerker het kind een complimentje omdat het kind geholpen heeft de fles te geven aan een baby. Een ander voorbeeld is wanneer een pedagogisch medewerker aangeeft dat de kinderen hun jassen mogen aantrekken om buiten te spelen. Op een dergelijk moment helpen de oudere kinderen de jongere met het aantrekken van de jassen. De pedagogisch medewerker begeleidt dit proces en kan na afloop een kind een compliment geven omdat het zelf de eigen jas heeft aangetrokken of omdat het een jonger kind geholpen heeft. Het gevoel van competent zijn wordt bij de kinderen vergroot door hen regelmatig de mogelijkheid te geven zelf keuzes te maken. De kinderen op de buitenschoolse opvang krijgen bijvoorbeeld gedeeltelijk de verantwoordelijkheid voor de indeling van de middag. Zij worden dan gestimuleerd een activiteit te bedenken die aan een aantal voorwaarden voldoet. De kinderen leren zo om hun eigen wensen en die van anderen samen te voegen en met alle wensen rekening te houden bij het kiezen van een activiteit. De pedagogisch medewerkers geven gedurende de dag de kinderen tal van uitdagingen die kinderen in staat stellen zich vaardigheden eigen te maken en te ontdekken waar de eigen grenzen liggen.

III. Sociale competentie

De beste voorbereiding op leven in onze samenleving is het samenleven in een groep al op jonge leeftijd te ervaren. De kinderen komen binnen de kinderopvang al jong in aanraking met andere kinderen van uiteenlopende leeftijden en met verschillende volwassenen. Zij ervaren wat het betekent deel uit te maken van een stamgroep. Kinderen vinden het prettig deel uit te maken van een groep mits zij zich veilig kunnen voelen binnen die groep en plezier in het samenzijn ervaren. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan het stimuleren van onderlinge relaties en aan elkaar positief benaderen.

Vaak zal het kind in de ruimte van de eigen stamgroep verblijven, waar elk kind zijn eigen plek inneemt. De stamgroep fungeert als het ware als thuisbasis. Door af en toe ook elders binnen de locatie te spelen of buiten te spelen samen met andere kinderen, neemt een kind binnen de groep verschillende posities in. Door soms bij de jongste groep kinderen in een groep te horen en op een ander moment bij de oudste kinderen in een

groep, wordt het kind in de gelegenheid gesteld steeds vanuit een verschillende positie sociale kennis en vaardigheden op te doen.

De pedagogisch medewerkers spelen bij dit alles een belangrijke rol. Zij creëren een wij-gevoel binnen de groep, een positieve groeps sfeer, wat een veilig gevoel geeft. Door de kinderen te stimuleren gezamenlijke activiteiten te ondernemen en vaste gezamenlijke eet- en drinkmomenten in te plannen, wordt de basis gevormd voor het ontstaan van sociale relaties tussen de kinderen. De pedagogisch medewerkers geven zelf het goede voorbeeld waarbij zij sociale gebeurtenissen verwoorden en aan de kinderen uitleggen waarom bepaald gedrag belangrijk is. De nadruk wordt gelegd op het positief omgaan met elkaar en het leren aangeven van de eigen grenzen door middel van de 'Stop-Hou op' methode. Deze methode leert de kinderen een teken waarmee zij kunnen aangeven aan anderen dat hun grens bereikt is. Bij conflicten tussen kinderen, begeleiden de pedagogisch medewerkers de kinderen bij het zelf zoeken naar een oplossing of door een ruzie bespreekbaar te maken.

IV. Overdracht van normen en waarden

De kinderopvang kan gezien worden als kleine samenleving waar alle thema's voorkomen die ook in de echte samenleving spelen, zoals de omgang met verschillen in talent, macht, status, culturele achtergrond en voorkeuren. Kinderen komen binnen de kinderopvang andere kinderen tegen die anders zijn en anders doen dan ze gewend zijn. Iedereen is verschillend. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen van jongs af aan in het zien van overeenkomsten en het leren omgaan met verschillen waardoor kinderen later gemakkelijker hun weg kunnen vinden in de een diverse samenleving.

Voorbeelden van het overdragen van normen en waarden door de pedagogisch medewerkers zijn; zuinig en netjes omgaan met andermans spullen, een groot kind dat een kleiner kind helpt of troost, op je beurt wachten, samen spelen met het speelgoed, niet schreeuwen of schelden, op je stoeltje blijven zitten in de kring, respect voor mens, dier en natuur, enz. Daarnaast besteden pedagogisch medewerkers tevens aandacht aan cultuur in bredere zin, bijvoorbeeld oog en waardering krijgen voor culturele uitingen zoals muziek of kunst.

Pestgedrag

Het is belangrijk dat kinderen zich binnen de opvang veilig en prettig voelen.

De pedagogisch medewerkers trachten een beschermde omgeving te creëren waarbinnen kinderen zich veilig en geborgen kunnen voelen. Door kinderen het 'stop hou op principe' aan te leren, leren kinderen aan te geven wanneer zij bepaald gedrag van een ander kind niet prettig vinden, zodat de ander weet dat de grens bereikt is. Kinderen leren op deze manier rekening met elkaar te houden.

Naast het 'stop hou op principe' gelden er algemene omgangsregels en zijn er bij de buitenschoolse opvanglocaties samen met de kinderen afspraken gemaakt over hoe we met elkaar horen om te gaan. In het pestprotocol staan omgangsregels omschreven en hoe men dient te handelen bij structureel en grensoverschrijdend gedrag.

Kinderen

Passende opvang

Pinkeltjesland is er voor alle kinderen van 0-13 jaar. Hoewel Pinkeltjesland niet ingericht is op specifieke opvangtaken voor kinderen met geestelijke en of lichamelijke handicap(s) wordt individueel gekeken of de plaatsing voldoet aan onderstaande plaatsingscriteria. Hierbij staat het belang van het betreffende kind, de groep en de pedagogisch medewerkers van Pinkeltjesland centraal. Voor de plaatsing van (elk) kind wordt onder andere gekeken of:

- Het team het kind kan begeleiden, zonder dat het betreffende kind of de andere kinderen daardoor te kort komen.
- Het kind, de andere kinderen en het team zich veilig voelen op Pinkeltjesland.
- Het kind de structuur die Pinkeltjesland hanteert aankan.
- Het kind mee kan draaien in de groep.
- Het kind aansluiting kan vinden bij de andere kinderen.
- Het kind past binnen de groep. Eventuele bijzonderheden van het kind mogen niet, door het te plaatsen, een nadelige uitwerking hebben op het kind zelf, de andere kinderen, en de pedagogisch medewerkers.

Competenties van kinderen

Het stimuleren van de persoonlijke en de sociale competenties zijn twee van de vier basisdoelen die in de Wet Kinderopvang genoemd worden. Naast het stimuleren van deze competenties wordt er ook ruim aandacht besteed aan de ontwikkeling van overige competenties zoals de motorische, de zintuiglijke, de cognitieve, de communicatieve en de kunstzinnige competenties. Het ervaren van emotionele veiligheid is hierbij de basisvoorwaarde. Alleen wanneer een kind zich veilig voelt, heeft het energie om te leren en zich te ontwikkelen. Competenties zoals het ontwikkelen van respect en verantwoordelijkheidsgevoel naar zichzelf en naar de omgeving toe, het zelfstandig leren denken en handelen en het maken van eigen keuzes worden op onze locatie geoefend door

Spelen

Spelen is de motor in de ontwikkeling van kinderen. Spelen staat voor het hebben van plezier. Terwijl kinderen opgaan in hun spel, ontwikkelen zij zich op allerlei gebieden. Naast plezier maken is spelen belangrijk bij het verwerken van emoties, beweging, het ontwikkelen van sociale relaties en creatief bezig zijn. Spel legt een verbinding tussen de echte wereld en de innerlijke wereld van het kind. Het stelt het kind in staat grip te krijgen op de eigen emoties en op eventuele onvoorspelbare gebeurtenissen in de omgeving. Door het uitspelen van eigen gevoelens en fantasieën zijn kinderen beter in staat om ervaringen te verwerken. Naarmate kinderen beter spelen en meer uitproberen worden zij veerkrachtiger.

Vanuit de kernwaarden, Ervaring & Ontwikkeling en Plezier is er veel ruimte voor spelen en worden verschillende soorten spelvormen aangeboden om spelenderwijs de spelontwikkeling van kinderen te stimuleren. Er wordt onderscheid gemaakt tussen vrij spel en georganiseerd spel waarbij bij beide het ervaren van plezier voorop staat. Tijdens het vrije spel zijn de speelmaterialen op verschillende plaatsen vrij toegankelijk voor de kinderen. De kinderen kunnen voor het spel kiezen waar zij op dat moment behoefte aan hebben. De ruimte waarin de kinderen spelen, is ingedeeld naar de verschillende spelbehoeftes. Zo kunnen de kinderen zich uitleven met groot speelmateriaal, op het bankstel een boekje lezen of bijvoorbeeld aan tafel tekenen. De pedagogisch medewerkers betrekken zichzelf in eerste instantie niet actief bij het vrije spel maar observeren het spel en zijn in de buurt van de kinderen om zo de veiligheid en de kwaliteit van het spel te bewaken. Wanneer kinderen moeite hebben om tot spel te komen, zal de pedagogisch medewerker het spel van het kind stimuleren door ondersteuning te geven en/of het spel te verrijken.

Naast het vrije spel, waarbij kinderen eigen initiatief kunnen nemen, kunnen kinderen

ook sterk profiteren van de ideeën en sturing van volwassenen bij georganiseerde activiteiten en spel. Het meedoen aan de georganiseerde activiteiten is, behalve bij uitstapjes, altijd vrijblijvend voor de kinderen. Bij het aanbieden van georganiseerde activiteiten wordt rekening gehouden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Relaties in de groep

Kinderen hebben binnen de kinderopvang niet alleen te maken met individuele andere kinderen en pedagogisch medewerkers maar zij maken ook deel uit van een groep. Pinkeltjesland vindt het samenzijn van de kinderen een belangrijk pluspunt van kinderopvang. Al op zeer jonge leeftijd kunnen vriendschappen ontstaan. Vriendschappen dragen bij aan het mentale, emotionele en fysieke welbevinden van een kind. In de stamgroepen krijgen kinderen de gelegenheid om vertrouwde relaties en vriendschappen te vormen.

Pedagogisch medewerkers moedigen deze vriendschappen aan door kinderen te leren belangstelling voor elkaar te hebben en samenspel tussen kinderen te stimuleren. Het is belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om samen te spelen zonder inmenging van volwassenen. Het is belangrijk dat zij leren onderlinge botsingen samen op te lossen. Kinderen leren in het samen spelen met elkaar allerlei sociale vaardigheden. Bovendien biedt het samen spelen met anderen kinderen kennis over zichzelf, anderen en de wereld.

Autonomie

Vanaf het eerste moment dat een baby bij Pinkeltjesland binnenkomt is het van de pedagogisch medewerkers afhankelijk voor het vervullen van de basisbehoeftes. Naarmate kinderen ouder worden, kunnen zij zelf meer. Pedagogisch medewerkers geven kinderen daarom ondersteuning daar waar zij het nodig hebben en stimuleren hen zelf op ontdekkingsstocht te gaan wanneer dat mogelijk is.

Zij laten kinderen nieuwe dingen uitproberen en leren de kinderen zoveel mogelijk zelf te doen, zoals speelgoed pakken, handen wassen en brood smeren. De pedagogisch medewerkers geven kinderen de gelegenheid om plannen te maken, oplossingen te bedenken en keuzes te maken.

Wanneer het een kind lukt om zelfstandig een probleem op te lossen zal het trots zijn op zichzelf en een positief gevoel over zichzelf krijgen. Het kind zal hierdoor gemotiveerd raken om de volgende keer weer zelf iets nieuws uit te proberen. Door toe te passen wat het kind eerder geleerd heeft, kan het zich ontwikkelen tot een zelfstandig persoon die actief is en nieuwe ervaringen op wil doen.

Bij het stimuleren van de zelfstandigheid wordt door de pedagogisch medewerker rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Zo laten zij bijvoorbeeld dreumesen kiezen uit twee of drie mogelijkheden en kunnen oudere kinderen uit meerdere mogelijkheden kiezen. De kinderen worden gestimuleerd een eigen mening te vormen en worden serieus genomen in hetgeen zij zelfgekozen of bedacht hebben.

Leren en ontwikkelen

Kinderen ontdekken hun omgeving in kleine stapjes, zijn van nature nieuwsgierig en nemen informatie op. Iedere keer wanneer zij hun kennis uitbreiden, bouwen zij verder op de kennis die zij al hebben. Kinderen ontwikkelen zich in interactie met hun sociale omgeving. Iedere situatie is voor kinderen een leersituatie.

Pedagogisch medewerkers op Pinkeltjesland stimuleren het leren en ontwikkelen van kinderen door kinderen een rijke speel -leeromgeving aan te bieden, zodat zij aan de hand van hun persoonlijke behoeftes op ontdekkingsstocht kunnen gaan. De kinderen ontwikkelen zich het beste door hen uitdagingen aan te bieden die net boven hun bereik liggen maar die zij samen met een volwassene wel aankunnen.

Door alle ontwikkelingsgebieden geïntegreerd aan te bieden vanuit de dagelijkse werkelijkheid, wordt aangesloten bij de belevingswereld van het individuele kind. Deze aansluiting wordt als uitgangspunt genomen bij het aanbieden van activiteiten. Langzaamaan wordt binnen de aangeboden activiteiten de situatie verschoven van

dichtbij naar een situatie die verder van het kind af ligt waardoor kinderen een ruimere kijk op de wereld geboden wordt.

Bij het kinderdagverblijf wordt gewerkt met het voorschools educatie programma, Piramide. Binnen de voorschoolse educatie is er zowel aandacht voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben als voor de basisgroep en de kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Kinderparticipatie

Bij kinderpaticipatie staat het serieus nemen van de meningen en wensen van kinderen centraal. Op Pinkeltjesland doen wij dit door de peuters zelf te laten kiezen wat zij willen doen, en of zij mee willen doen met een activiteit. Ook kunnen peuters aangeven op welke groep zij willen spelen die dag.

Medewerkers

De pedagogisch medewerker

Pedagogisch medewerkers zijn de spil waar het pedagogisch beleid om draait. Hun inzicht in en begrip voor kinderen en de manier waarop zij met de kinderen omgaan, bepaalt voor een groot gedeelte de kwaliteit van de opvang. Zij zijn degenen die zorgen dat kinderen zich veilig en prettig voelen, zij begeleiden de kinderen bij het leren en ontwikkelen, geven hen ruimte om nieuwe ervaringen op te doen, samen te werken en steeds zelfstandiger te worden. Positief handelen en onze kernwaarden staan hierbij centraal. Kinderopvang Pinkeltjesland werkt met pedagogisch goed opgeleide en bekwame medewerkers. De groepsleiding heeft minimaal een afgeronde Mbo-opleiding. Algemeen geldt dat het diploma MBO-PW kwalificatieniveau 3 bevoegdheid geeft tot uitoefening van de functie van pedagogisch medewerker, indien dit bij een onderwijsinstelling is behaald met inachtneming van de eisen die de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) aan deze opleiding stelt. Pedagogisch medewerkers krijgen op regelmatige basis scholingstrajecten aangeboden ter bevordering van de vakdeskundigheid.

Stagiairs

Om aankomende beroepskrachten de kans te geven ervaring op te doen binnen de kinderopvang branche, kunnen jaarlijks een aantal stagiairs hun beroepspraktijkvorming doorlopen bij Pinkeltjesland. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiairs vinden plaats onder begeleiding van pedagogisch medewerkers. Gedurende de stage worden de stagiairs voornamelijk boventallig, conform de CAO Kinderopvang ingezet. Dit houdt in dat het team van vaste pedagogisch medewerkers wordt aangevuld met een stagiair. Een belangrijke voorwaarde die bij het begeleiden van stagiairs gesteld wordt, is dat de professionaliteit en de kwaliteit van de opvang gewaarborgd blijven. Deze voorwaarde en een aantal gedragsregels worden besproken met alle stagiairs vóór aanvang van hun stageperiode. Alle stagiairs moeten voor het starten een Verklaring omtrent Gedrag overleggen. De locatie van Pinkeltjesland is een officieel erkende leerbedrijven.

Oproepkrachten

Iedere stamgroep bij Pinkeltjesland heeft dagelijks eigen vaste pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid van een medewerker door bijvoorbeeld ziekte of verlof is het nodig dat iemand anders de werkzaamheden overneemt. Door een flexibele inzet van medewerkers kan meestal intern vervanging geregeld worden. Daarnaast bestaat er een pool van vaste oproepkrachten die incidenteel gevraagd kunnen worden te komen werken.

Op deze manier is gegarandeerd dat ook bij afwezigheid van een vaste pedagogisch medewerker, de kinderen in vertrouwde handen zijn. Net als de vaste medewerkers beschikken ook de oproepkrachten over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en de kwalificaties om te mogen werken als pedagogisch medewerker.

Mentorschap

Bij het creëren van een beschermde omgeving met persoonlijke aandacht voor de kinderen speelt het mentorschap een centrale rol. Ieder kind krijgt bij de start van de opvang een eigen mentor toegewezen. Deze mentor is met het oog op een betere signaleringsfunctie degene die verantwoordelijk is voor het volgen van de ontwikkeling van de aan de mentor toevertrouwde kinderen.

Met betrekking tot zaken omtrent de ontwikkeling van het kind is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders. Omgekeerd is de mentor degene die de ouders aanspreekt als er bijzonderheden zijn.

Wanneer een kind naar een volgende groep doorstroomt wordt het kind toegewezen aan een andere mentor. Bij de overdracht van het mentorschap naar de toekomstige mentor van het kind worden de ontwikkelingsgegevens doorgegeven en vindt er een overdracht tussen de mentoren plaats. Gegevens van de ouders/verzorgers en kinderen worden

behandeld conform de richtlijnen bij Pinkeltjesland ten aanzien van het vertrouwelijk omgaan met persoonlijke gegevens.

Interactievaardigheden

De basis van de pedagogische werkwijze bij Pinkeltjesland is terug te vinden in het positief handelen van de pedagogisch medewerkers. Het positief handelen wordt gevormd door de zes onderstaande interactievaardigheden:

- Het bieden van emotionele ondersteuning;
- Respecteren van de autonomie;
- Leidinggeven en structuur bieden;
- Informatie en uitleg geven;
- Interactie in de groep begeleiden;
- Het stimuleren van de ontwikkeling.

Met deze zes interactievaardigheden heeft de pedagogisch medewerker alles in zich waar kinderen behoefte aan hebben. De zorg voor veiligheid en welbevinden, autonomie en participatie, spelen, leren en sociale relaties.

Bij de interactievaardigheden zijn communicatieve vaardigheden zoals luisteren naar en praten met kinderen, positief gedrag bevorderen, grenzen stellen en conflicten begeleiden van groot belang. Deze vaardigheden brengen verdieping in het contact met kinderen en helpt hen te leren vertrouwen op zichzelf en op anderen.

Niet alleen de individuele interacties zijn belangrijk, maar zeker ook de interacties van de groep als geheel (de groeps sfeer). Kinderen ontwikkelen zich het beste bij een plezierige sfeer in de groep, met vooral positieve interactie tussen de kinderen onderling.

Het werken met voldoende vaste pedagogisch medewerkers per groep en het vormen van kindgroepen met een vaste kern worden hierbij als uitgangspunten genomen.

Deze uitgangspunten worden vaak aangeduid met de termen groeps grootte, beroepskracht-kind ratio en groepsstabiliteit.

Observeren en volgen

Om de ontwikkeling van alle kinderen te kunnen volgen, speelt 'observeren en volgen' een belangrijke rol bij het pedagogisch handelen. Door te observeren kunnen pedagogisch medewerkers tegemoetkomen aan de verschillen tussen kinderen en zo sensitief responsief reageren op deze verschillen. Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen op twee manieren: de dagelijkse en de systematische observatie.

De systematische observatie vindt plaats met behulp van observatielijsten en het ontluiking kind volgsysteem. Aan de hand van deze systematische observaties wordt er eens per jaar een oudergesprek gevoerd waarbij de ouders op de hoogte worden gesteld van de ontwikkeling van hun kind.

De dagelijkse observatie vindt plaats tijdens spel en overige momenten op de dag en is gericht op wat een kind vanuit zichzelf doet.

De pedagogisch medewerkers kunnen een meer algemene of een meer gerichte observatie uitvoeren bij een gerichte observatie gaat het om het observeren van een specifiek aspect bij een specifiek kind. Voorbeelden van onderwerpen voor een gerichte observatie zijn de taalontwikkeling van een kind in de omgang met andere kinderen, de grove motoriek tijdens het bewegen of het gedrag van een kind tijdens vrij spel.

Bij een specifieke observatie wil een pedagogisch medewerker meer informatie over een specifiek aspect verzamelen. Bij een meer algemene observatie brengt de pedagogisch medewerker algemeenheden van een kind in kaart.

Het doel van het observeren is om wat betreft begeleiding en materialen zo goed mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkeling, behoeftes en interesses van het kind. Door observatie kunnen ook ontluikende problemen vroegtijdig herkend en opgelost worden. Wanneer een pedagogisch medewerker twijfelt of de ontwikkelingslijn wel doorgang vindt zal dit in eerste instantie besproken worden met de directe collega en vervolgens met de pedagogisch specialist of locatieverantwoordelijke. Meestal zal de pedagogisch specialist of de locatieverantwoordelijke het kind observeren. Samen met de

mentor van het kind worden de bevindingen doorgesproken. Om te kijken of er verdere stappen ondernomen moeten worden, wordt er een gesprek met de ouders gepland. In dit gesprek wordt er naar de ervaringen van de ouders gevraagd en eventueel gekeken of ouders openstaan voor verdere professionele begeleiding zoals bijvoorbeeld een logopedist, de KNO-arts of observatie door een orthopedagoog. Een andere mogelijkheid is dat in overleg met de ouders en pedagogisch medewerker eerst een stappenplan opgesteld wordt dat na enkele weken wordt geëvalueerd alvorens andere stappen ondernomen worden. Daarnaast heeft de kinderopvang de plicht om te signaleren op vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Hiervoor is het protocol Meldcode opgesteld dat als inblikexemplaar beschikbaar is op elke locatie.

Doorgaande lijn

Als een kind vier jaar wordt, en Pinkeltjesland verlaat om naar de basisschool te gaan dan krijgen de ouders alle observatielijsten en verslagen mee naar huis. Zij kunnen deze formulieren, indien daar behoefte aan bestaat, doorgeven aan de basisschool van hun kind.

Spel- en activiteitenbegeleiding

In iedere groep worden er op de leeftijd en ontwikkeling afgestemde spelmogelijkheden en activiteiten aangeboden. Zo worden de kinderen op het juiste niveau gestimuleerd in hun ontwikkeling.

De kinderen kunnen meedoen aan georganiseerd spel en activiteiten die door de pedagogisch medewerkers worden aangeboden maar kunnen er ook voor kiezen zelfstandig te spelen en op deze wijze hun eigen spel ontplooiën.

Ieder kind kan op deze manier voor de spelsoort kiezen waar het kind behoefte aan heeft op dat moment.

De keuze van een activiteit wordt, indien mogelijk, mede door de inbreng van de kinderen en de sfeer in de groep bepaald. In het activiteiten aanbod van de pedagogisch medewerkers komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod. Hierbij wordt bovendien onderscheid gemaakt tussen:

- Structurele activiteiten (dit zijn de dagelijkse bezigheden);
- Langer lopende thema's en eenmalig aanbod (workshop, uitje).

Ouders

Samenwerken met ouders

Wanneer ouders/verzorgers hun kinderen naar een kinderopvangorganisatie brengen geven zij een deel van de zorg voor hun kinderen uit handen. De zorg thuis en binnen de kinderopvang dient in het belang van het kind zo goed mogelijk op elkaar afgestemd te worden.

Hiervoor is een goed contact en goede communicatie tussen ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers onontbeerlijk.

Om een kind goed te kunnen verzorgen, op te voeden en te stimuleren in de ontwikkeling, moet bekend zijn wat de specifieke behoeften zijn van ieder kind en wat er in een kind omgaat. Het is ook belangrijk om te weten wat de belevingswereld van het kind is. Ouders/verzorgers kennen hun eigen kind het beste en zijn daarmee de belangrijkste bron van informatie. Ouders zijn dan ook de belangrijkste samenwerkingspartners van Pinkeltjesland.

Een positieve band tussen pedagogisch medewerkers en ouders maakt dat de kinderen zich in veilige handen voelen binnen Pinkeltjesland.

De pedagogisch medewerkers streven naar een open informatieoverdracht waarbij een uitwisseling van ervaringen, verwachtingen, gewoonten in de groep, ideeën en eventuele opvoedingstips belangrijk zijn. Wanneer er sprake is van onduidelijkheid over het pedagogisch handelen lichten de pedagogisch medewerkers hun werkwijze aan ouders toe. De pedagogisch medewerkers kunnen niet aan alle individuele en unieke wensen van ouders voldoen.

Communicatie

Naast het opbouwen van een warme en vertrouwde relatie met kinderen vindt Pinkeltjesland het belangrijk te bouwen aan een vertrouwensrelatie met ouders. In alle contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders is er sprake van tweerichtingsverkeer. Samen met de ouders wordt de zorg en opvoeding van de kinderen gedeeld. Door ouders goed te informeren wordt gestreefd naar een open en betrokken relatie met ouders. In de samenwerking met ouders kent Pinkeltjesland naast informele gesprekken ook vaste contactmomenten met ouders:

- Het intakegesprek voor aanvang van de opvang;
- De dagelijkse breng- en haalcontacten met overdrachtsmoment;
- Op het mededelingenbord staan dagelijks berichten en een overzicht van activiteiten welke die dag gedaan zijn;
- Minimaal vier keer per jaar een nieuwsbrief over de activiteiten van onze kinderopvang;
- Een jaarlijks voortgangsgesprek over de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen;
- Overdracht tussen Pm-ers en met ouders bij verlaten van de groep naar een andere groep (vaak leeftijdsgebonden)
- Een jaarlijkse ouderavond;
- Diverse activiteiten voor en door ouders en kinderen;
- Een informatieve website met een open gedeelte en een speciaal voor ouders besloten gedeelte.

Oudercommissie

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders. De oudercommissie behartigt de belangen van ouders en kinderen. Bovendien denken ze met het management mee over een verdere ontwikkeling en verbetering van de pedagogische kwaliteit van de organisatie. De belangrijkste verantwoordelijkheid van de oudercommissie is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door gevraagd en ongevraagd

advies uit te brengen aan de directie van de organisatie. Hiervoor zijn adviesrechten vastgelegd in de Wet Kinderopvang.

De totstandkoming, benoemingsprocedure, werkwijze, adviesrechten en overige taken van de oudercommissie zijn vastgelegd in een modelreglement. Deze ligt ter inzage bij alle locaties.

Klachtenregelingen

Wanneer ouders om welke reden dan ook ontevreden zijn over de geleverde dienstverlening, kunnen zij een beroep doen op de klachtenregeling. Pinkeltjesland streeft naar een optimale kwaliteit van dienstverlening.

Behalve een klachtenregeling voor ouders is er ook een klachtenregeling voor de oudercommissie aanwezig, deze is bij de oudercommissies bekend.

Deze klachten kunnen uiteindelijk door de oudercommissie bij de Klachtenkamer gedeponereerd worden bij een geschil met de directie van Kinderopvang Pinkeltjesland.

De officiële aansluiting bij de Klachtenkamer van oudercommissies is per 2009 ingegaan.

Jaarlijks wordt er van de eventueel ontvangen klachten een jaaroverzicht opgesteld waarin alle schriftelijk vastgelegde klachten van Kinderopvang Pinkeltjesland, maar ook van de Klachtenkamer voor oudercommissies zijn vastgelegd.

Dit jaaroverzicht is in te zien op de besloten website voor ouders van Kinderopvang Pinkeltjesland: www.pinkeltjesland.nl.

Bovendien wordt het jaaroverzicht ter beschikking gesteld aan de oudercommissie van de clusters en aan de GGD bij de jaarlijkse controle.

Locaties

Organisatie van een locatie

Pinkeltjesland biedt ouders een keuze in het afnemen van verschillende opvangpakketten. Zo bieden wij vaste opvang vanuit een 52 weken pakket aan, als ook flexibele opvang waarbij de opvang dagen per maand kunnen verschillen. Een voorwaarde bij het afnemen van flexibele opvang is dat men minimaal 22 uur opvang per maand afneemt.

Flexibele Opvang

Sinds het ontstaan van Pinkeltjesland biedt het flexibele opvang aan. Deze opvang is af te nemen zonder 1 vast dagdeel per maand. Dit betekent dat een aantal kinderen zeer "onregelmatig" naar Pinkeltjesland komt. Ouders die deze vorm van opvang afnemen wordt uitgelegd wat dit betekent en hoe wij het gevoel van veiligheid en geborgenheid van kinderen borgen. Dit gebeurt o.a. door altijd met vaste medewerkers in de vaste groepsruimte te zijn.

Indien ouders opvang nodig hebben en de vaste basisgroep vol zit zal in overleg het kind op de andere stamgroep geplaatst worden. In zo'n geval verlaat het kind de stamgroep en hebben de pedagogisch medewerkers de taak om dit kind extra aandacht te geven zodat het zich, hoewel het niet bij de eigen vertrouwde pedagogisch medewerkers op de groep is, toch veilig voelt. Onze ervaring is dat de pedagogisch medewerkers dit zich zeer bewust zijn en dit automatisch doen omdat er dagelijks wisselingen in de basisgroepen plaatsvinden vanwege de flexibele opvang. Pinkeltjesland is een klein kinderdagverblijf, iedere medewerker kent alle kinderen en de kinderen (her)kennen de pedagogisch medewerkers. Peuters mogen daarnaast zelf kiezen in welke groep ze gaan spelen of aan een activiteit willen mee doen.

Tijdens de rondleiding en het kennismakingsgesprek wordt aan ouders, de bovenstaande vrije keuze van de peuters en onze de flexibele opvang uitgelegd. Bij het intakegesprek wordt aan alle ouders toestemming gevraagd om kinderen op 2 groepen op te vangen.

Het geven van extra aandacht en van emotionele veiligheid doen zij door zich bewust te richten op de interesses van het kind en het kind wegwijs te maken op de groep.

Wennen, begroeten en afscheid nemen

Wennen betekent voor het kind dat het voldoende vertrouwen verkrijgt om te kunnen functioneren in de groep. Het verloop van de wenperiode is afhankelijk van een groot aantal factoren. Door sensitief responsief te reageren en extra aandacht te besteden aan het kind dat nieuw is op de groep, creëren de pedagogisch medewerkers een sfeer van veiligheid. Dit is nodig omdat kinderen pas als zij zich op hun gemak voelen in staat zijn te spelen, plezier te hebben en openstaan voor nieuwe ervaringen.

De pedagogisch medewerkers laten voorspelbaar gedrag zien en zorgen dat de dag vaste momenten heeft die het kind snel kan leren kennen en als houvast voor het kind kunnen dienen. Door daarnaast als pedagogisch medewerker ook gebruik te maken van rituelen en duidelijke regels zal het kind gemakkelijker kunnen wennen.

Op Pinkeltjesland vindt het eerste wenmoment tijdens het intakegesprek plaats. Voor veel kinderen is dit voldoende, maar omdat het wennen afhankelijk is van verschillende omstandigheden kunnen in overleg extra individuele wenaafspraken gemaakt worden. Bij de babygroepen is het wenselijk dat de baby komt wennen op het moment dat de ouder/verzorger nog zwangerschap- of ouderschapsverlof heeft, zodat de ouder stand-by is wanneer het wennen niet soepel verloopt.

Extra opvang

Het is voor ouders mogelijk kinderen een extra dag te laten opvangen.

In principe worden kinderen wanneer er gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid, opgevangen in de eigen groep. Als de grootte van de groep niet toelaat dat een kind extra opvang op de eigen groep geboden wordt, wordt in overleg met de ouders,

gekeken of het kind bij een andere groep met gelijke leeftijdssamenstelling geplaatst kan worden. In zo'n geval verlaat het kind de stamgroep en hebben de pedagogisch medewerkers de taak om dit kind extra aandacht te geven zodat het zich, hoewel het niet bij de eigen vertrouwde pedagogisch medewerkers op de groep is, toch veilig voelt. Het geven van extra aandacht en van emotionele veiligheid doen zij door zich bewust te richten op de interesses van het kind en het kind wegwijs te maken op de groep.

Eten en drinken

Pinkeltjesland kent een eigen voedingsbeleid waarin vastgelegd is waarom er voor bepaalde levensmiddelen is gekozen, wat het aanbod is en hoe er wordt omgegaan met dieetvoorschriften, allergieën en medicijnen. Naast het zorgen voor alle benodigde bouw- en voedingsstoffen draagt Pinkeltjesland ook zorg voor een evenwichtig eetritme.

Tijdens het intakegesprek wordt met ouders gesproken over de eetgewoontes van het kind thuis en het beleid ten aanzien van voeding op Pinkeltjesland.

Hierbij komt het beleid voor traktaties bij verjaardagen en feesten ook aan bod.

Op Pinkeltjesland kennen we vier eet-/drinkmomenten op een dag. 's Morgens, rond 09.30 uur, gaan wij met de kinderen aan tafel om fruit te eten.

Ieder eet-/drinkmoment kent rituelen en een vaste volgorde. Dit biedt de kinderen houvast omdat ze weten wát er gaat gebeuren en hóe het gebeurt. We beginnen met zingen voor het fruit eten en drinken. Tijdens het fruit eten krijgen de baby's iets te drinken. Voor het fruit eten, krijgen de oudere kinderen naar behoefte water.

Om 11.30 uur bieden we de kinderen een broodmaaltijd aan. Het middageten is een belangrijke onderbreking van de dag. De pedagogisch medewerkers eten samen met de kinderen. Daarnaast is er groente tijdens het lunchmoment. Wanneer een kind iets niet lust wordt er een alternatief aangeboden. Als een kind bijvoorbeeld geen melk lust, krijgt het water aangeboden. Wij gaan ervan uit dat als de sfeer goed is, de kinderen vanzelf eten en drinken. Na het slapen, eten de kinderen een cracker en drinken thee. Nu wordt het eten meestal afgesloten met het voorlezen van een verhaaltje. Om 17.00 uur drinken de kinderen nog een keer water en krijgen een cracker of een soepstengel, zodat zij niet hongerig naar huis gaan. Er wordt de kinderen geen eten of drinken opgedrongen, behalve in de zomer als het erg warm is, dan is het van belang dat de kinderen voldoende vocht binnen krijgen.

De pedagogisch medewerkers gaan er van uit dat kinderen zelf weten wat en hoeveel ze willen eten. Wel moet dan aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan.

Bij eten en drinken spelen alle pedagogische middelen een rol die te maken hebben met veiligheid en welbevinden. Eten en drinken zijn heel persoonlijk en ook sterk bepaald door cultuur en gewoontes in het gezin. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van grote verschillen in eetpatronen en -opvattingen.

In overleg met ouders wordt er rekening gehouden met voedingsvoorschriften die samenhangen met religie of medische redenen. Zo nodig wordt regelmatig informatie uitgewisseld over het eetgedrag van een kind.

Dagritme

Het dagritme bestaat uit een afwisseling van speelactiviteiten en verzorgingsactiviteiten. De speel- en zorgactiviteiten vinden iedere dag plaats en elke dag in dezelfde volgorde. Dit geeft de kinderen een gevoel van veiligheid en geeft hen structuur. Binnen de globale dagindeling wordt het aanbod gevarieerd. Pedagogisch medewerkers wisselen bewust spontaan spel, waarbij pedagogisch medewerkers aansluiten bij de kinderen, af met activiteiten die door de pedagogisch medewerkers worden geïnitieerd.

De pedagogisch medewerkers verdelen de dag in momenten waarop het mogelijk is om kinderen individueel te begeleiden en in momenten waarop groepsactiviteiten uitgevoerd worden. Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en de groepssamenstelling geven de pedagogisch medewerkers vorm aan een vaste dagindeling.

Voor de babygroep wordt veel aandacht besteedt aan rust en regelmaat en is de dagindeling afgestemd op het ritme van de baby's. Voor de allerkleinsten is het van groot belang dat zij zich in een rustige omgeving bevinden, niet overprikkeld raken, op tijd gevoed worden en genoeg slapen.

Rituelen en regels

Hoe jonger een kind is hoe meer behoefte het heeft aan structuur. Om kinderen structuur te kunnen bieden zijn er regels nodig. Regels bieden een kind houvast, duidelijkheid en hierdoor ook veiligheid. Kinderen weten zowat van hen verwacht wordt en wat zij van de pedagogisch medewerkers kunnen verwachten. Deze duidelijkheid en veiligheid helpen het kind om zelfvertrouwen op te bouwen. Rituelen bieden kinderen ook houvast en duidelijkheid. Er zijn dagelijks terugkerende rituelen en rituelen die bij een bepaalde gelegenheid horen. Kinderen houden van herhaling en patronen.

De pedagogisch medewerkers verbinden vaste rituelen rondom activiteiten om zo voorspelbaarheid in te bouwen. Deze voorspelbaarheid geeft vertrouwen en veiligheid waardoor het gedrag van kinderen meestal positief wordt. Een veel gebruikt middel om een ritueel te creëren, is het koppelen van een liedje of versje aan een activiteit.

Indeling en inrichting binnen- en buitenruimte

Bij Pinkeltjesland zien de ruimtes er rustig uit. De speelmaterialen zijn zo opgesteld dat kinderen de materialen goed kunnen zien en zelf kunnen pakken en opruimen.

De groepsruimtes hebben een heldere en overzichtelijke structuur en bieden een goede basis voor het creëren van speelsituaties. De pedagogisch medewerkers verdelen de groepsruimtes in plekken waar kinderen actief kunnen zijn en in plekken waar kinderen zich rustig terug kunnen trekken. Inspirerende en aantrekkelijke materialen zorgen ervoor dat kinderen kunnen experimenteren op alle ontwikkelingsgebieden. De vaste basisopstelling van materialen en speelgoed zorgen ervoor dat kinderen in een korte tijd vertrouwd raken met de omgeving en weten waar zij mee kunnen spelen.

Kinderdagverblijf specifiek

Overgangsmomenten

Het dagritme bestaat uit een afwisseling van speel/leeractiviteiten en verzorging/leeractiviteiten zoals bijvoorbeeld eten, drinken en handen wassen. Spontaan spel waarbij aangesloten wordt bij de interesses van de kinderen wordt afgewisseld met activiteiten die door de pedagogisch medewerkers worden georganiseerd. Wij zien de overgangsmomenten tussen de verschillende activiteiten als natuurlijke leermomenten voor de kinderen. Vanuit het perspectief van het kind is een overgangsmoment een van de vele activiteiten op een dag. De pedagogisch medewerkers betrekken de kinderen door hen mee te laten helpen bij het werk van de pedagogisch medewerkers. Deze overgangsmomenten zijn bijzonder geschikt om gesprekjes met de kinderen aan te knopen, zelfstandigheid te stimuleren, elkaar te helpen, rekening met elkaar te leren houden en zorg te dragen voor elkaar. De dagindeling en de daaraan verbonden overgangsmomenten verschillen per groep op basis van de leeftijd van de kinderen.

Samen spelen en samen leven

Kinderen profiteren van de toegevoegde waarde van het samenzijn in een groep. De pedagogisch medewerkers vormen een bron van veiligheid en vertrouwen. Zodra kinderen mobieler worden, tonen ze grote belangstelling voor andere kinderen. Als ze hun hoofd kunnen omdraaien, kijken ze richting andere kinderen. Zodra ze kunnen kruipen of lopen, gaan ze naar elkaar toe. Al heel jong hebben kinderen met elkaar een sociaal leven, met leuke en minder plezierige kanten. Zij hebben plezier met elkaar, dagen elkaar uit maar kunnen elkaar ook storen. De pedagogisch medewerkers ondersteunen de kinderen in het aanleren van sociale vaardigheden zoals het aangaan van vriendschappen, het zelf oplossen van conflicten, experimenteren met solidariteit of verdraagzaamheid en te leren omgaan met verantwoordelijkheden. De pedagogisch medewerkers stimuleren het samenspel van kinderen en respecteren hun eigen spel door niet onnodig binnen te dringen in het spel. Zij geven kinderen daarnaast ook de ruimte om alleen te spelen. Spelen helpt kinderen om relaties aan te gaan. In rollenspel, 'doen alsof', kunnen kinderen uitproberen welke rol hen het best past en biedt hen tevens de mogelijkheid om gebeurtenissen te verwerken. Zij kunnen op deze manier bijvoorbeeld verschillende rollen uitproberen. In spelletjes met spelregels leren de kinderen spelenderwijs om te gaan met de meest voorkomende omgangsregels.

Bewegen en zintuiglijk waarnemen

Bewegen en het gebruik van de zintuigen zijn de basis van alle andere vormen van communicatie en leren. Kinderen leren en ontwikkelen zich door te bewegen en zintuiglijke ervaringen op te doen. Het eerste contact van het kind met de wereld is lichamelijk. Kinderen bezitten een aangeboren drang om zich te bewegen en hun zintuigen te gebruiken. Hoewel er verschil bestaat in tempo, doorlopen alle kinderen dezelfde volgorde in ontwikkelingsfasen. De pedagogisch medewerker stemmen het activiteitsaanbod af op de ontwikkelingsfasen van de kinderen, voor baby's bedenken de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld activiteiten die de zintuigen prikkelen. De inrichting van de binnen- en buitenruimtes en de speelmaterialen komen tegemoet aan de bewegingsbehoeften van kinderen in alle specifieke ontwikkelingsfasen. Kinderen wordt spelenderwijs een rijke taalomgeving aangeboden door gebruik te maken van veel verschillende woorden. Ieder contact tussen pedagogisch medewerkers en kinderen kan als het ware als een taalleersituatie worden gezien. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust dat het grijpen en creëren van kansen hierbij van belang is. Bij het inrichten van de ruimte wordt rekening gehouden met de te gebruiken woorden binnen het thema dat op dat moment actueel is. Er wordt gericht gewerkt aan het uitbreiden van de woordenschat. De binnenruimte wordt bij ieder thema in een aantal hoeken ingedeeld. Aan iedere hoek worden specifieke woorden gekoppeld. Vanaf het moment dat een baby belangstelling krijgt voor de wereld om zich heen, denkt de pedagogisch medewerker na over de taal die zij het kind aanbiedt.

Communicatie en taal

Voordat kinderen gaan praten, is de taalontwikkeling al in volle gang. Jonge kinderen communiceren met hun hele lichaam. Om de taalontwikkeling te stimuleren spelen pedagogisch medewerkers in op waar de belangstelling van het kind naar uitgaat. Daarnaast verbinden de pedagogisch medewerkers de taal aan een voorwerp of activiteit.

Voorschoolse educatie

Uit onderzoek blijkt dat diverse kinderen een achterstand op uiteenlopende ontwikkelingsgebieden hebben op het moment dat zij instromen in het basisonderwijs. In veel gevallen blijken deze kinderen vanaf de leeftijd van 5 jaar de achterstand nauwelijks nog in te kunnen lopen.

Dit kan tot gevolg hebben dat zij later minder kansen hebben bij het kiezen van een vervolgopleiding en een baan. Door deze kinderen extra begeleiding te geven in de vorm van voorschoolse educatie biedt Pinkeltjesland hen een betere start.

De kinderen worden op jonge leeftijd gestimuleerd in het aanleren van de Nederlandse taal, in de ontwikkeling van het denkvermogen en in de sociaal emotionele ontwikkeling. Pinkeltjesland maakt gebruik van de voorschoolse methode Piramide.

Dit is een educatieve methode voor kinderen van 0 tot 7 jaar die zich richt op de bovengenoemde speerpunten (zie VVE- beleid).

Zindelijk worden

In overleg met ouders/verzorgers wordt een zindelijkheidstraining gevolgd.

De pedagogisch medewerkers proberen dit zo goed mogelijk met de ouders op elkaar af te stemmen. Bij het zindelijk worden van een kind is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers opmerken wanneer een kind aandrang heeft. Hoe vaker de pedagogisch medewerker dit merkt, des te eerder wordt het kind zich bewust van de eigen lichaamsfuncties. De kinderen worden niet gedwongen om gebruik te maken van het toilet, het is belangrijk dat zij vrijwillig naar de wc gaan op het moment dat ze de aandrang voelen. Alle kinderen verschillen in hoe snel zij zindelijk worden. Naast het leren beheersen van sluitspieren is zindelijk worden ook afhankelijk van de mogelijkheid tot imiteren. Daarom verschonen de pedagogisch medewerkers in de buurt van de wc waar de zindelijke kinderen gebruik van maken. Bovendien motiveren de pedagogisch medewerkers door af en toe te vragen of het kind naar de wc moet.

Slapen

Het is erg belangrijk dat er goede afspraken gemaakt worden met ouders over het slapen van een kind. Samen met de ouders stemmen de pedagogisch medewerkers het slaappatroon van de kinderen af.

Voor het naar bed brengen van de kinderen heeft elke groep een ritueel: een slaapliedje, een boekje of een rondje lopen op de arm. Het ritueel voor het slapen gaan bereidt de kinderen voor op het naar bed gaan. Wanneer kinderen overdag geen slaapmoment meer nodig hebben wordt er voor hen toch ook een rustmoment gecreëerd.

Kinderen die voldoende rusten, kunnen daarna weer geconcentreerd en intensief spelen. Elke groep beschikt over een aparte slaapruiimte, waar kinderen ongestoord kunnen slapen. Beddengoed en slaapzakken zijn aanwezig. De kinderen hebben hun eigen bed, dat aan alle veiligheidsnormen voldoet. De kinderen worden altijd op de rug in bed gelegd. Ouders kunnen indien gewenst schriftelijk toestemming geven voor het slapen op de buik, het inbakeren van hun kind en het buiten slapen. Deze toestemming kan gegeven worden wanneer deze van toepassing is. Bij Pinkeltjesland kunnen de kinderen op verzoek van de ouders buiten slapen in buitenbedden. Kinderen slapen buiten vaak beter en dieper. Er wordt meer vitamine D aangemaakt en kinderen zijn daardoor minder vatbaar voor verkoudheid.